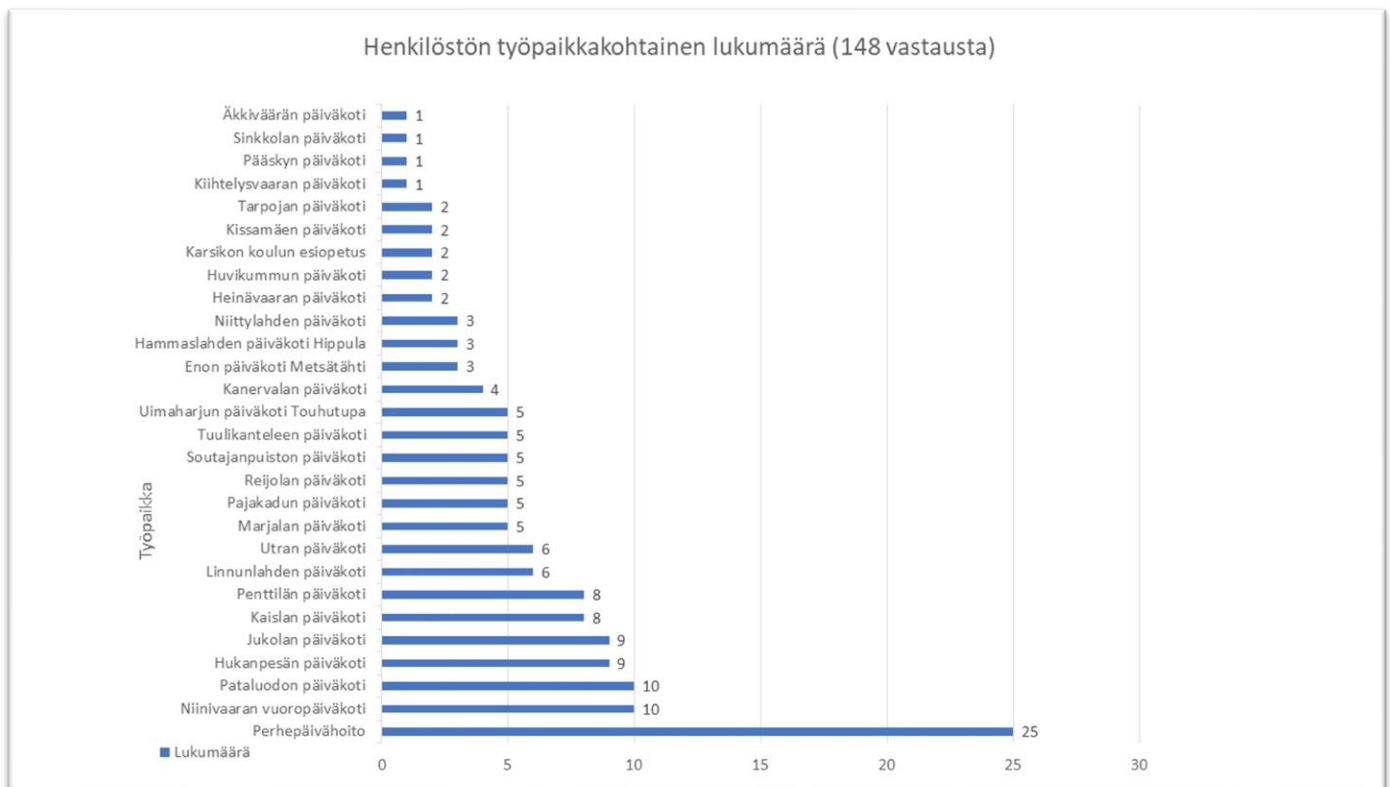

Yhteenveto päiväkotiverkon muutosesitykseen – Työntekijöiden vastaukset

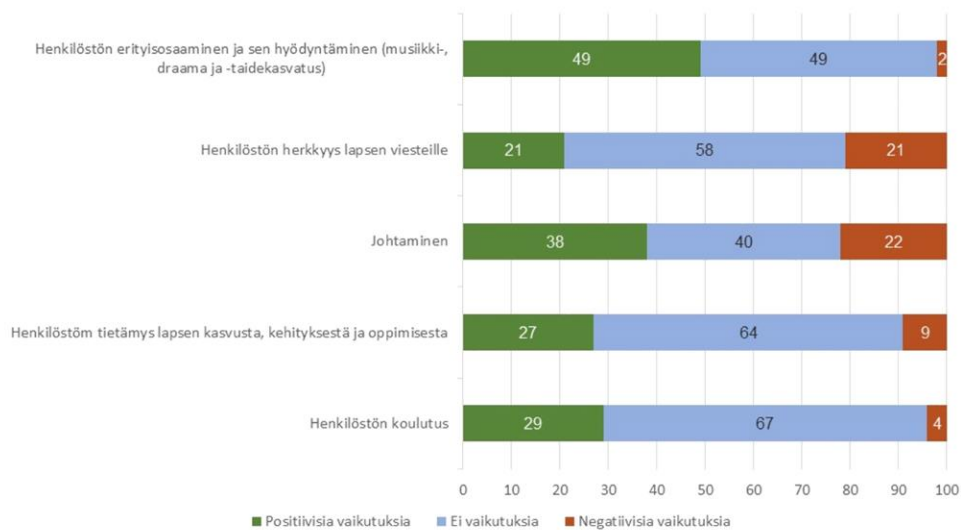
Tässä yhteenvedossa esitellään varhaiskasvatuksen työntekijöille suunnatun kyselyn vastauksia. Kysely toteutettiin 23.2.-3.3.2024 välisenä aikana. Kyselyllä kartoitettiin työntekijöiden näkemyksiä Joensuun päiväkotiverkon muutosesitykseen. Kyselyssä selvitettiin 3-portaisella asteikolla, millaisia vaikutuksia muutoksilla olisi työntekijöiden mielestä päiväkotien tiloihin, pihoihin, toimintaan sekä henkilökuntaan liittyvissä asioissa (vastauksia 150). Lisäksi työntekijöiltä kysyttiin mitä asioita ehdotetuissa muutoksissa tulisi huomioida (vastauksia 98) ja mitä vaihtoehtoisia varhaiskasvatukseen kohdistuvia ratkaisuja he ehdottaisivat (vastauksia 68).

Yhteenveto varhaiskasvatuksessa tärkeinä pidettävistä asioista

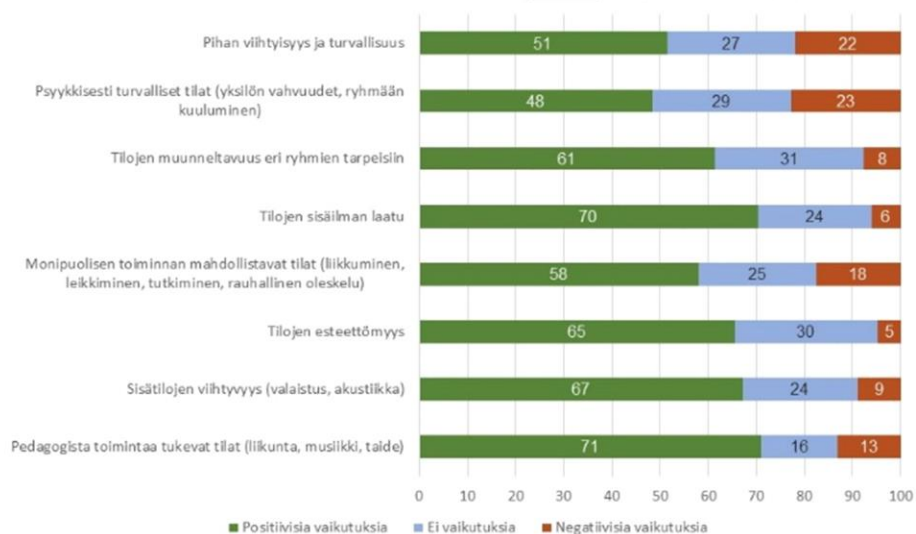
Tässä esitetään kyselyn vastaukset kaavioiden muodossa. Vastaajien määrä on esitetty prosenttien sijaan vastaajien lukumääränä, koska vastaajia oli joistakin työpaikoista niin vähän, että prosenttiluvut jäivät alle 1 % (koko perhepäivähoito on yhdessä palkissa). Kaavioissa on kuvattu muut vastaukset prosentteina eli päiväkodin ja perhepäivähoidon henkilökuntaan, tiloihin sekä toimintaan liittyen (pinotut palkkikaaviot).

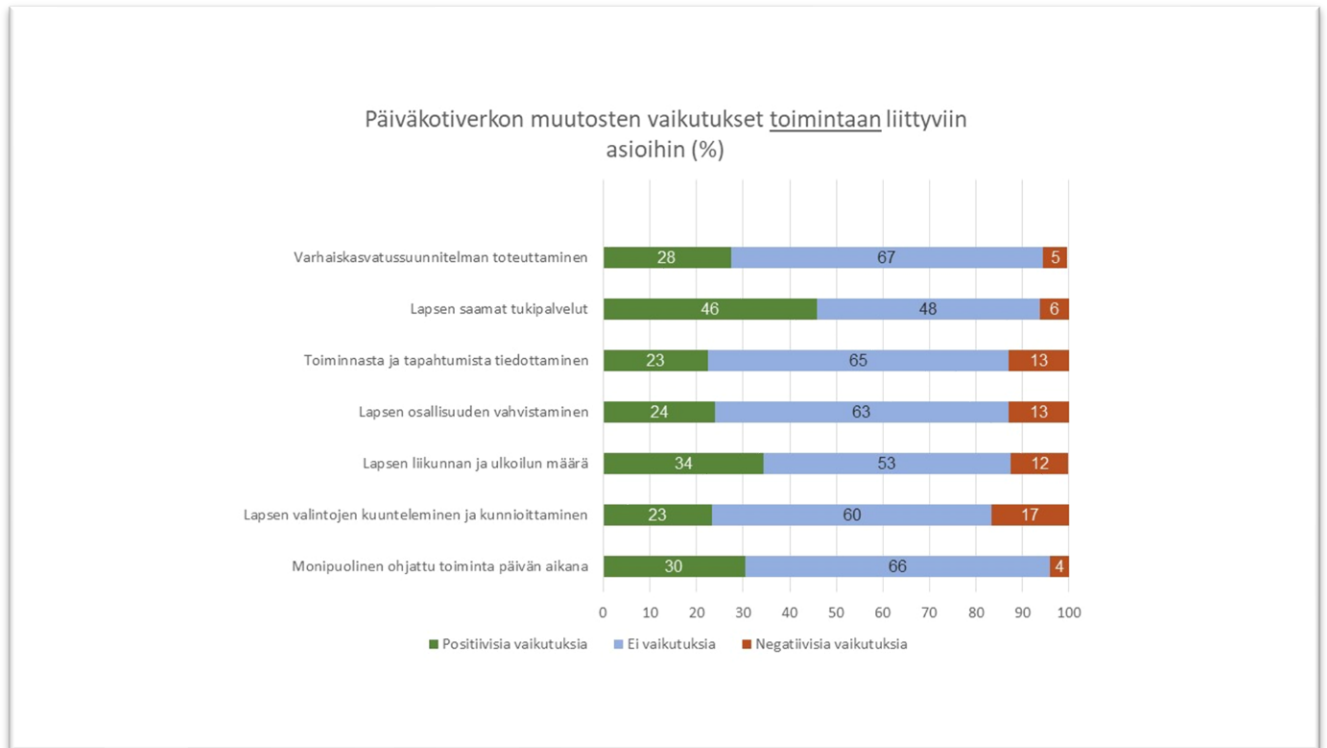

Päiväkotiverkon muutosten vaikutukset henkilökunnan osaamiseen liittyviin asioihin (%)

Päiväkotiverkon muutosten vaikutukset tiloihin liittyviin asioihin (%)

Kysymys numero 6: Mitä asioita pitäisi ottaa huomioon mahdollisissa muutoksissa?

”Aikuisille tarpeeksi rauhallisia taukotiloja, työskentelytiloja. Rakentamisessa, akustiikassa, tiloissa ei pidä säästää yhtään. Yksiköt sopivan kokoisia ja johtajille kohtuullinen määrä alaisia.”

”Ryhmätilojen kautta ei läpikulkua. Piha-alueet jaettu eri ryhmille, porrastettu ulkoilu. Omat eteiset ryhmille. Uuden päiväkodin pihalle metsää, eritoten puita sekä kunnolla tilaa juosta ja pelata pelejä.”

”Tiloja suunniteltaessa on otettava huomioon päiväkodissa työskentelevän henkilöstön näkökulma – tilojen suunnittelijoiden on oltava tietoisia siitä, minkälaisissa työskentelyasunnoissa työntekijät työskentelevät ja millaisia erilaisia työskentelymenetelmiä ryhmässä käytetään. Akustiikka, muunnatavuus, pihan ja tilojen käytön porrastus, taukotilat ja hiljaiset tilat henkilöstölle palaveria ja sak-aikoja varten (työn suunnittelu-aika).”

Työntekijöiden mukaan suunnitteluvaiheessa on kuunneltava henkilöstöä. Myös tilojen käytännöllisyys ja puhtaus sekä henkilöstön riittävyys on otettava huomioon. Lisäksi tärkeänä nähtiin riittävän tuen tarjoaminen muutosten aikana sekä perhepäivähoitajien osaamisen tunnistaminen. Toivottiin myös hyvää johtajuutta ja kohtuullisen kokoista vastuualuetta päiväkotien johtajille.

Toiveita

Kyselyn vastauksissa korostui työntekijöiden ammattitaidon huomioiminen suunnittelussa. Uusissa tiloissa toivottiin panostettavan riittävän suuriin liikuntasaleihin, akustiikkaan ja kahteen keittiöön. Tilat toivottiin suunniteltavan niin, ettei olisi pakollista läpikulkua ryhmien läpi. Lapsilähtöisyys ja henkilöstön tarpeet haluttiin myös huomioida. Wc-tiloja toivottiin riittävästi aikuisille sekä tarpeeksi toimistotilaa kokouksia ja työn suunnittelua varten. Vastauksissa painotettiin suuren ja monipuolisen liikunnan mahdollistavan pihan tärkeyttä. Pihoilla tulisi olla erilaisia maaston muotoja, puita varjostamassa sekä mahdollisuus jakaa piha ikäryhmien

J•ENSUU

mukaisesti. Pihojen jakaminen lisäisi työntekijöiden mukaan liikkumisen turvallisuutta. Heidän mielestään helppo pääsy lähiluontoon nähtiin tärkeänä. Lisäksi tilojen toivottiin olevan helposti siivottavia, muunneltavia ja tiloihin haluttiin riittävästi säilytystilaa.

Tilojen ohella muutoksissa toivottiin huomioitavan vuorovaikutus koko työyhteisön ja huoltajien välillä. Tiedonkulku hallinnon, esihenkilöiden, päiväkotien työntekijöiden ja perheiden välillä nähtiin tärkeänä arjen sujuvuuden kannalta. Myös työntekijöiden oman osaamisen kehittäminen ja työnvalvonta koettiin merkityksellisenä työn laadun varmistamiseksi. Johtajuuden toivottiin olevan hyvää eikä päiväkodinjohtajien työtaakka saisi olla liian suuri. Vastauksissa ehdotettiin myös erillistä pedagogista ja hallinnollista johtajaa. Muutoksissa toivottiin muistettavan yhtenäisistä käytänteistä kiinni pitäminen muun muassa työaikojen ja työn suunnitteluajkojen osalta.

Huolia

Työntekijöitä huolestutti mahdollisesti pidentyvä matka päiväkodin ja kodin välillä erityisesti Vaarojen alueella. Matkojen kohdalla huoli liittyi pidentyviin kuljetus- ja työmatkoihin sekä autottomuuden aiheuttamiin haasteisiin. Ruokalassa syömistä ei pidetty kyselyn vastausten mukaan hyvänä ideana. Lisäksi yhdessä vastauksessa tuotiin esille, että liiallinen tilojen muunteleminen saattaa vähentää lasten leikkien jatkuvuutta ja projekteja.

Huomioita

Kyselyn vastauksissa painotettiin rakentamisvaiheen sääsuojaoksen ja riittävän hitaan rakennusvauhdin tärkeyttä. Vastauksissa ehdotettiin avointa kyselytuntia päättäjien, kuntalaisten ja työntekijöiden kesken. Lisäksi perhepäivähoidon palveluja toivottiin jatkettavan ja perhepäivähoitajien ammattitaito toivottiin huomioitavan jaettaessa uusia työpaikkoja. Vastauksissa ilmeni myös yksittäisiä aluekohtaisia nostoja. Niittylahden ja Karhunmäen jääminen ilman kunnallista päiväkotia koettiin huonona ajatuksena. Nollakan kaksi päiväkotia suhteessa keskustan yhteen päiväkotiin herätti hämmennystä. Lisäksi ehdotettiin Kanervalaan suurempaa päiväkotia vanhan sisäilmaongelmaisen tilalle. Iltahoito toivottiin keskitettävän Niinivaaraan. Penttilän ja Reijolan yksiköt koettiin joissakin vastauksissa liian suuriksi.

Kysymys numero 7: Kouluverkon ja varhaiskasvatuksen ehdotetuilla muutoksilla saavutettaisiin noin 7,5 miljoonan euron vuosittaiset säästöt. Jos kouluja ja päiväkoteja ei yhdistetä, on löydettävä muita säästöjä koulutuksesta ja varhaiskasvatuksesta. Millaisia vaihtoehtoisia varhaiskasvatuksen ratkaisuja tai säästökeinoja ehdottaisit?

”Varhaiskasvatusmaksut ennalleen, mielestäni on tarpeetonta, että keskipalkkaisille on ilmainen varhaiskasvatus. Myös subjektiivisen hoito-oikeuden rajaaminen 20 h/vko.”

”Olisiko mahdollista periä sakkomaksuja varatuista peruuttamatta jätetyistä hoitoajoista? Pystyykö hallinnon puolelta säästämään?”

”Etsisin säästökohteita muualta kuin lapsilta!”

”Suunnitelmat vaikuttavat hyviltä ja järkeviltä.”

Kyselyn vastauksissa suosituimpia vaihtoehtoisia varhaiskasvatuksen ratkaisuja ja säästökeinoja olivat hoitomaksujen ja niiden tulorajojen muutokset, perhepäivähoidon säilyttäminen, hoitopäivien vähentäminen, sakkomaksut peruuttamattomista hoitoajoista sekä hallinnosta ja johtoportaatista säästäminen. Myös materiaali- ja

käyttökulujen vähentämistä ehdotettiin. Lisäksi esille nousi useita varhaiskasvatuksen toimialan ulkopuolelle sijoittuvia säästökohteita. Ne kohdistuivat pääasiassa kulttuuri- ja liikunta-alaan. Myös kaupungin kulu- ja menorakenteiden tarkastelua ehdotettiin.

Varhaiskasvatuksen ratkaisut ja säästökeinot

Suosituimmat ehdotetuista toimista ovat kunnan päätävävallan ulottumattomissa, kuten päivähoito-oikeuteen kajoaminen, hoitomaksujen korottaminen ja tuloarajojen muutokset. Sen sijaan sakkomaksu peruuttamattomasta hoitoajasta on varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (29.12.2016/1503) mukaan mahdollista, sillä peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävästä maksusta voidaan periä puolet varhaiskasvatusmaksusta. Tätä toteutetaan tälläkin hetkellä jossain määrin. Toisaalta vastauksissa todettiin päiväkotiverkon sopeuttamisen esityksen muutosten olevan sopivia ja välttämättömiä.

Luontolive-palvelun lopettaminen nähtiin yhtenä säästökeinona, vaikka sen todettiin heikentävän pedagogista tarjontaa. Vastauksissa oli lisäksi ehdotuksia hallinnon työntekijöiden ja päättäjien vähentämisestä tai heidän palkkojensa alentamisesta. Myös ruokailujen osalta toivottiin yhteneväisiä toimintatapoja hävikin vähentämiseksi. Lisäksi ehdotettiin yksityisten päiväkotien lopettamista. Päiväkodeille toivottiin lisää päätäntävaltaa hankinnoissa, jotta ostokset voisi tehdä helpommin ja edullisemmin.

Varhaiskasvatuksen toimialan ulkopuoliset toimintamuutokset

Lapsista ja nuorista säästäminen nähtiin joidenkin vastanneiden mielestä vääränä keinona. Vastauksien ehdotuksista suuri osa sijoittui varhaiskasvatuksen toimialan ulkopuolelle. Vaihtoehtoisiksi säästötoimiksi ehdotettiin katujen lämmittämisen lopettamista, katuvalojen karsimista ja Siun soten hallinnosta säästämistä. Myös rakennushankkeita toivottiin lopetettavan, kuten uimahalli, jäähalli, Kukkilinnunpuisto ja Pohjois-Karjalan museo.

Joensuussa 24.4.2024

Irja Seppänen
varhaiskasvatusjohtaja